

Ctgb voorbereiding AO 20 januari 2016

Versie: 0.2

Datum: 14 jan 2016

Inhoud

1. Advies harmonisatie d.d. 4 feb 2015 (na officiële verzending zijn na overleg met DG tekstuele aanpassingen gedaan)
2. Advies omwonenden d.d. 21 okt 2015
3. Advies EASAC d.d. 30 juni 2015
4. Advies CML rapportage d.d. 2 sept 2015
5. WG/GA naar WG
6. Glastuinbouw
7. Grofmaziger toelatingsstelsel voor sierteelt - werkzaamheid
8. Neo's en vissen
9. Kleine toepassingen/Vertimec
10. Green Deal – IPM
11. Comparative assessment

1. Advies harmonisatie d.d. 4 feb 2015

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

2. Advies omwonenden d.d. 21 okt 2015

- **Onderwerp:** Herbeoordeling Omwonenden
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** Nu is er blijkbaar een Europees model voor de berekening van de blootstelling van omwonenden van landbouwgebieden, waar we lang op hebben moeten wachten, en nu kan dat nog niet worden gebruikt voor de toelatingen omdat het nog niet 'uit-ontwikkeld' zou zijn. Hoe zit dat?

Antwoord:

- Het EFSA-model is niet alleen ontwikkeld voor de berekening van de blootstelling van omwonenden en passanten van landbouwgebieden, maar ook van toepassers van middelen en werkers in het gewas. Het Ctgb gaat dit model voor deze laatste groepen gebruiken met ingang van 1 januari 2016.
- Het EFSA-model is nog niet geschikt voor een volledige risicobeoordeling voor omwonenden en passanten. Voor deze blootgestelde groepen kan het model nog slechts worden gebruikt voor standaard en worst-case berekeningen. Dit deel is geharmoniseerd in Europa. Ook dit deel van het model zal het Ctgb met ingang van 1 januari 2016 gaan gebruiken.
- Voor omwonenden en passanten zijn verdere verfijningen in het model nog niet operationeel. Een verfijningsberekening heeft geen invloed op de veiligheid

van de middelen, maar wordt uitgevoerd voor een realistischer inschatting van de blootstelling.

- De Europese Commissie erkent dat dit gedeelte van het model nog niet is geharmoniseerd. Daarom wordt het aan de lidstaten overgelaten om te beoordelen of en hoe ze dit gedeelte van het model bij de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen zullen hanteren.
- Het Ctgb zal voor dit deel van het model verfijningen uitvoeren door gebruik te maken van aanvullende gegevens, overige modellen zoals de Britse en Duitse methoden en/of expert judgement.

- **Onderwerp:** Herbeoordeling Omwonenden
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** Als er niets aan de hand zou zijn met de veiligheid van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden, waarom wordt er dan wel een groot landelijk blootstellingsonderzoek opgezet?

Antwoord:

- Het onderzoek is niet gestart omdat er een aanleiding is voor zorg om de gezondheid van omwonenden. De Gezondheidsraad heeft gemeend dat het goed zou zijn om in een langjarig onderzoek bij omwonenden van landbouwgebieden te gaan meten of en hoe blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen in de praktijk plaatsvindt.
- In de toelating van gewasbeschermingsmiddelen wordt de blootstelling van omwonenden beoordeeld aan de hand van modellen. Die modellen proberen de werkelijke blootstellingssituatie zo goed mogelijk te benaderen, maar het blijven modellen. Met de uitkomsten van het onderzoek is het straks wellicht mogelijk om de modellen te verbeteren door metingen uit de praktijksituatie.

- **Onderwerp:** Herbeoordeling Omwonenden
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** Ik begrijp dat er bij de herbeoordeling van de toegelaten middelen 109 middelen zonder meer binnen de norm vielen, terwijl er voor 7 middelen 'aanvullende verfijning van de modelberekening' nodig was. Betekent dat dat deze middelen niet aan de norm voldoen? En waarom grijpt het Ctgb dan niet in?

Antwoord:

- Het EFSA-model is nog niet geschikt voor een volledige risicobeoordeling voor omwonenden en passanten. Het model kan slechts worden gebruikt voor standaard en worst-case berekeningen;
- 109 middelen voldoen onmiddellijk aan deze standaard, terwijl 7 middelen voldoen bij een meer realistische blootstellingssituatie. Ook deze 7 middelen voldoen daarmee aan de gestelde normen van een veilige blootstelling. Daarmee is er voor het Ctgb geen aanleiding om in de toelatingen in te grijpen.

3. Advies EASAC d.d. 30 juni 2015

- **Onderwerp:** EASAC-rapport
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** De EASAC rapportage is het zoveelste signaal dat neonicotinoiden een risico voor het milieu zijn. Waarom wordt er niet ingegrepen in de toelating?

Antwoord:

- Het Ctgb heeft beoordeeld of de EASAC rapportage aanleiding vormt om in te grijpen in de toelatingen. Daarbij zijn ook andere nieuwe gegevens meegenomen.
- Het EASAC rapport bevat geen nieuwe gegevens. Van de gegevens was reeds eerder beoordeeld door het Ctgb of deze consequenties hebben voor de toelatingen.
- Manco van het rapport is dat de auteurs geen rekening hebben gehouden met de bestaande beperkingen van het gebruik.
- Het rapport bevat geen gronden om opnieuw in te grijpen in de toelatingen.
- Het Ctgb heeft overigens naar aanleiding van het rapport diverse aanbevelingen gedaan voor het bespoedigen van de aanpassing van bestaande richtsnoeren en verdere verbetering van de toetsingskaders.

- Ik zal zorgdragen dat deze verbeteringen in Europa geagendeerd worden.

4. Advies CML rapportage d.d. 2 sept 2015

- **Onderwerp:** CML-rapport
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** Er is in het CML-rapport geen trendbreuk zichtbaar in de meetgegevens van imidacloprid in oppervlaktewater na de invoering van de zuiveringsplicht. Waarom trekt het Ctgb de toelating van imidacloprid-houdende middelen niet in?

Antwoord:

- Het CML-rapport is gebaseerd op een dataset die te veel beperkingen kent:
 - De onderzochte periode is niet representatief voor het gebruik.
 - Bovendien is nog nalevering van resten imidacloprid uit kassen, afvalwater of waterbodems mogelijk.
- Mogelijk speelt een beperkte naleving van de gestelde zuiveringseisen een belangrijke rol;
- Door de beperkingen in de dataset bestaat op dit moment geen rechtsgrond voor intrekking van de toelatingen;
- Inmiddels is gecontroleerde distributie ingevoerd, dit moet de naleving verbeteren;
- Een nieuwe monitoringsronde zal de effecten van alle maatregelen duidelijk moeten maken. Wanneer dan blijkt dat de genomen maatregelen onvoldoende effect hebben, zal het Ctgb ofwel zelf maatregelen treffen ten aanzien van de toelating, ofwel mij adviseren over beperking van het gebruik.

- **Onderwerp:** CML-rapport
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** Het systeem van gecontroleerde distributie betekent nog meer beperkingen van het gebruik van een toegelaten middel. Het Effectief Middelen Pakket voor de (glas)tuinbouw wordt kleiner en kleiner. Wat gaat u doen om deze ontwikkeling te keren?

Antwoord:

- De middelen op basis van imidacloprid zijn toegelaten mits het afvalwater zeer vergaand wordt gezuiverd. De effecten van deze vergaande zuivering zijn nog niet zichtbaar in een verbeterde kwaliteit van het oppervlaktewater. Om de naleving van de zuiveringseis te verbeteren is overgegaan tot het systeem van gecontroleerde distributie;
- Het gebruik van deze middelen blijft mogelijk indien de teler kan aantonen dat hij voldoet aan de eisen van zuivering zoals aangegeven op het WG;
- Daarnaast werk ik in EU-verband aan een verduurzaming van het middelenpakket door de ontwikkeling en gebruik van middelen met lager risico te stimuleren.

De inspanningen van Nefyto in samenwerking met vele andere partijen in het kader van schoon water beginnen hun vruchten af te werpen. Niet alleen is het bewustzijn bij telers nu sterk toegenomen, ook in het nemen van maatregelen in de praktijk om emissie naar [water](#) te voorkomen zien we duidelijk veel meer actie dan voorheen. In dat verband is de vaststelling door de [NVWA](#) dat een vijfde van de telers de toepassingsvoorschriften van gewasbeschermingsmiddelen verwijtbaar niet naleeft, teleurstellend.

- Beperkte naleving van de gestelde zuiveringseisen speelt mogelijk een belangrijke rol bij het niet afnemen van de concentraties in het oppervlaktewater.
- Inmiddels zijn de toepassingsvoorwaarden aangescherpt door het voorschrijven van gecontroleerde levering.
- Dit moet ertoe leiden dat de naleving verbetert.

- **Onderwerp:** CML-rapport
- **Naam:**
- **Fractie:**
- **Vraag:** Wat houdt het systeem van gecontroleerde distributie in?

Antwoord:

- Het systeem van gecontroleerde distributie is per 1 augustus 2015 op initiatief van de toelatinghouders als maatregel verplicht geworden via het etiket.
- Het systeem van gecontroleerde distributie betekent dat een middel op basis van imidacloprid voor gebruik in de glastuinbouw slechts mag worden verkocht, als door de toepasser wordt aangetoond dat er zuivering plaatsvindt die de emissie - vóór lozing op riolering en oppervlaktewater – tot het gewenste niveau terugbrengt.
- De gecontroleerde distributie verloopt via certificatie en registratie van Stichting CDG, Certificatie Distributie in Gewasbeschermingsmiddelen.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

2. Glastuinbouw

Bij de Europese invoer van nieuwe beoordelingsmodellen houdt Nederland zich aan de invoertermijnen. Onze zorg is of andere landen dat ook doen. Het recent vastgestelde maar nog niet gevalideerde emissiemodel voor de glastuinbouw wil het Ctgb per maart 2016 in de toelating gaan hanteren. Gaan andere landen dit volgen of wachten zij met invoer wél tot de validatie is afgerond?

- Allereerst wil ik opmerken dat het Ctgb, juist vanwege de overgangsproblematiek drie maanden extra heeft gegeven.
- Nederland is dus zeker niet strenger dan andere landen
- Het model zélf is slechts een model voor de eerste toets, die gebaseerd is op een "worst case" benadering zodat eenvoudig kan worden getoetst of middelen voldoen.
- Als datuit die eerste stap níet volgt, kunnen in de toelating specifieke gegevens worden aangeleverd over het middel zélf die tot een realistischer, genuanceerder beoordeling (kunnen) leiden.
- In die zin moet de functie van het model nu ook weer niet overdreven worden

Emissiereductieplannen (ERP's)

Zoals vermeld in de Tweede Nota duurzame gewasbescherming “Gezonde groei, duurzame oogst” stellen toelatinghouders een Emissiereductieplan (ERP) op voor gewasbeschermingsmiddelen die de milieukwaliteitsnormen overschrijden. Overigens zijn monitoringgegevens vertrekpunt voor de ERP's waarbij getoetst wordt aan KRW-normen. Tevens worden monitoringgegevens met toetsing aan de KRW-normen door het Ctgb gehanteerd in het kader van de herregistratie van gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee worden KRW-normen nu reeds betrokken bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen (agendapunt 11 AO gewasbeschermingsmiddelen).

- Binnen het toelatingssysteem worden middelen elke 10 jaar opnieuw herbeoordeeld.
- Het ERP wordt los van het toelatingssysteem ingezet als instrument om de waterkwaliteit te verbeteren. Jaarlijks wordt (door ???) met de toelatinghouders afspraken gemaakt over het opstellen van ERP's.
- Het Ctgb wordt (door de toelatinghouder?) betrokken als blijkt dat het nodig is om de aanvullende gebruiksvoorwaarden voor te schrijven teneinde de blootstelling van het oppervlaktewater te verminderen.

Opmerking [5.12.4/(1): Dit is juridisch niet geborgd. Dit gaat Ctgb aankaarten bij I&M. Zowel I&M als Ctgb zien geen actieve rol voor Ctgb bij ERP en KRW normen op aanvraag niveau.

Het Ctgb schrijft soms meer dan 95% zuivering voor. Gat dat samen met de doelstelling van het hoofdlijnen akkoord in?

- Het hoofdlijnen akkoord betreft 95% zuivering en geeft geen uitzondering voor meer dan 95% zuivering.
- Het komt voor dat een middel enkel toelaatbaar is onder voorwaarde dat het risico meer dan 95% wordt gereduceerd.
- Daartoe worden geschikte maatregelen ingezet.
- Mocht alleen zuivering als maatregel geschikt zijn, dan wordt dit voorgeschreven gekoppeld aan het systeem van gecontroleerde distributie.
- Dit systeem wordt ingezet om grip te krijgen op de naleving.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

5.1.2.e

Buiten reikwijdte verzoek

4. Neo's en vissen

Kent u de studie van Alterra 'ACUTE AND CHRONIC TOXICITY OF NEONICOTINOIDS TO NYMPHS OF MAYFLY SPECIES AND SOME NOTES ON SEASONAL DIFFERENCES' en de rapportage van de Sportvisserij Nederland 'Risico's van neonicotinoïden voor vissen'?

- Ja, ik ken de studie/rapportage.
- Het Ctgb is gestart met het beoordelen of deze studie/rapportage aanleiding is om in te grijpen in de bestaande toelatingen.
- Zodra ik daarover wordt bericht, zal ik u informeren.

Het Ctgb heeft onlangs besloten ikv een neo aanvraag dat aardappelen bij-aantrekkelijk zijn. Weet u hiervan en zou dit geen consequenties moeten hebben voor andere neo-toelatingen?

- Ja, ik weet hiervan. Hierover heb ik geïnformeerd in de brief over de EASAC en CML rapportages
- Het Ctgb gaat alle bestaande toelatingen op basis van neonicotinoiden in aardappelen herbeoordeling. Naast de neo's worden ook andere relevante insecticiden meegenomen.
- Zodra ik daarover wordt bericht, zal ik u informeren.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

6. Green Deal - IPM

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

5.1.2.e

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek